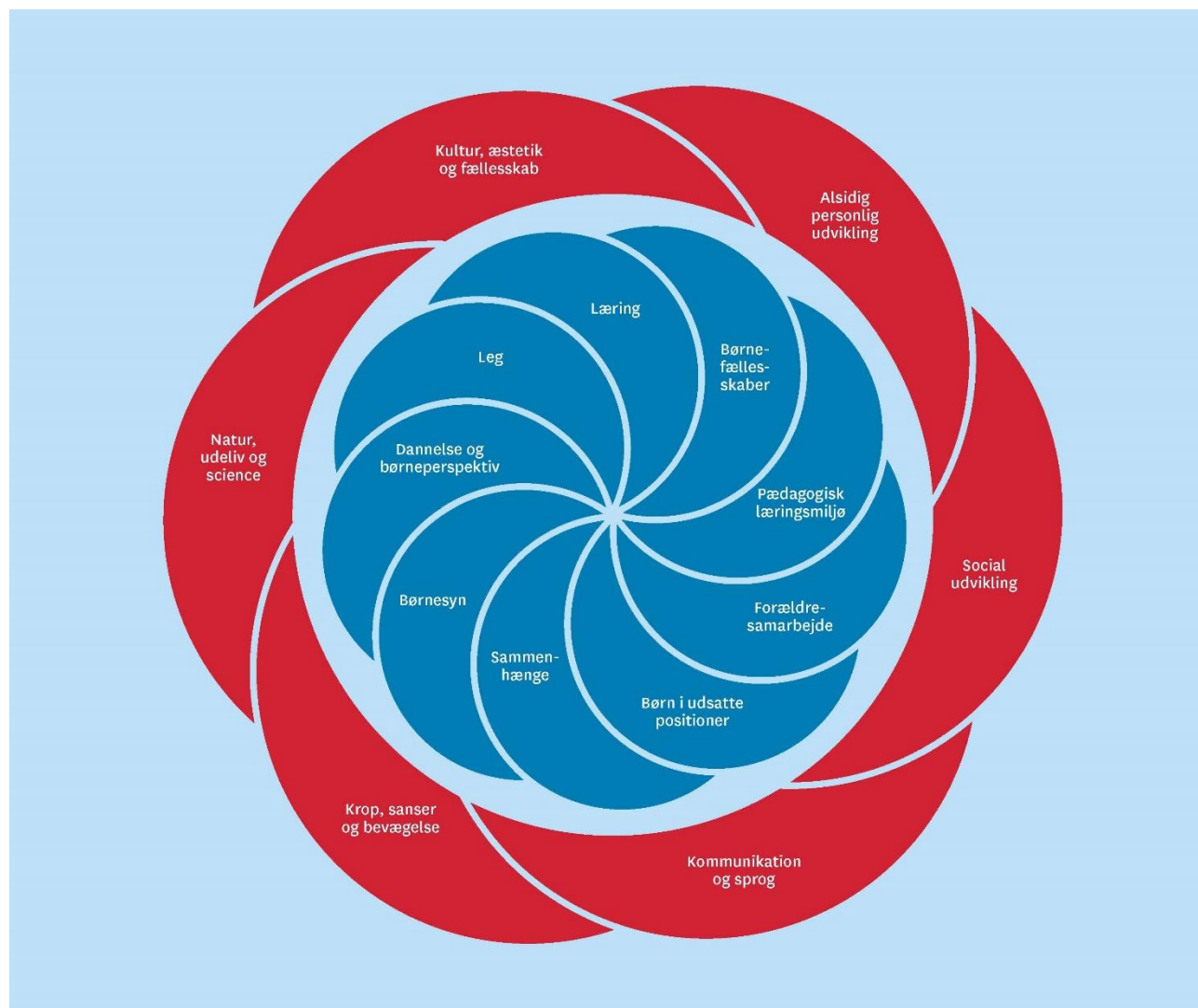

Den pædagogiske læreplan i Hvidovre dagpleje

Den styrkede pædagogiske læreplan, det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

“Hvilken dag er det i dag” spurgte Peter Plys. “Det er i dag” svarede Grisling.

“Min yndlingsdag” sagde Peter Plys

Indhold

Læreplanen som dynamisk proces	2
1.1 Det pædagogiske læringsmiljø udspiller sig igennem hele dagen	2
1.2 Vi tager altid udgangspunkt i Barnets perspektiv:.....	2
1.3 Det brede lærings syn.....	2
1.4 Læring i legen:	2
1.5 Læring i hverdagsrutinerne:	3
1.6 Læring i aktiviteterne:	3
1.7 Samspil og relationer	3
1.8 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne	3
2. Evalueringskultur:	4
2.1 Evaluering og systematik	4
2.2 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse	4
3. Overgange og sammenhænge i barnets liv	5
3.1 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	6
4. De 6 læreplanstemaer:	7
4.1 Alsidig personlig udvikling:	7
4.2 Social udvikling	9
4.3 Kommunikation og sprog	10
4.3 Krop, sanser og bevægelse	11
4.4 Naturen, udeliv og science	12
4.5 Kultur, æstetik og fællesskab	13

Læreplanen som dynamisk proces

I Hvidovre dagpleje øver vi os, i at indlejre de 9 elementer i grundlagstænkningen i hverdagen.

Elementerne i grundlagstænkningen fungerer som den pædagogiske ilt, der skal medvirke til at fastholde motivation, liv og mening i de 6 læreplanstemaer således, at de ikke står alene som læringsobjekter, men indtænkes som elementer i børnenes levede liv og udvikling.

I dagplejen arbejder vi med halv årlige temaer som fx, bondegården. Det danner rammen om en fælles fagligretning som skaber mening og samhørighed. Med et overordnet tema sikrer vi os at grundlagstænkningen og de 6 læreplanstemaer er i samspil i gennem hele dagen og danner et frugtbart læringsmiljø.

1.1 Det pædagogiske læringsmiljø udspiller sig igennem hele dagen

Det pædagogiske læringsmiljø tager afsæt i børnenes trivsel, læring og udvikling og dannelse. Læringsmiljøet er baseret på et samspil mellem dagplejerens kompetencer, børnegruppens størrelse, fysiske rammer, digitale redskaber og den æstetiske udformning.

1.2 Vores læringsmiljø tager altid udgangspunkt i Barnets perspektiv:

Barnets liv her og nu er vigtigt, og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse handler bl.a. om, hvad der optager dem, og hvad der kan give dem et godt børneliv i dagplejen. At inddrage børneperspektiver vil sige, at skabe sig et generelt indtryk af børnenes mange oplevelser i, forståelser af og holdninger til dagtilbuddet, som afsæt for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse. Børnenes perspektiver udgør en helt central og unik feedback i arbejdet med, at skabe et stærkt pædagogisk læringsmiljø. Hvad der er betydningsfuldt for børn, kan fx komme til udtryk, når børn viser de ting og steder, der er vigtige for dem og vi følger deres spor.

1.3 Det brede læringssyn

Børns læring i dagplejen handler om at understøtte børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Fx nysgerrighed, gåpåmod, selvværd, sprog og motorik. Det brede læringssyn er afspejlet i de seks læreplanstemaer, som dækker mange forskellige aspekter af børns læring. Udgangspunktet for børnenes læringsprocesser er den legende tilgang. Læringsprocesserne understøttes, når man følger børnenes undren og nysgerrighed, bygger videre på deres spontane interesse og skaber et udfordrende og alsidigt pædagogisk læringsmiljø. Det sker, når børnene leger og udforsker, i børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter, i lege og i rutinesituationer samt i samspillet med andre.

1.4 Læring i legen:

Læring skal leges ind igennem hele dagen

Leg har en værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen skabes på børnenes præmisser og fremmer bl.a. deres fantasi, fordybelse og nysgerrighed. Dagplejerne skal sikre, at der er rum og tid til legen. Nogle gange skal legen rammesættes og understøttes af dagplejeren, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for hele børnegruppen

Børn lærer ved at udforske og eksperimentere og leg giver børn mening i hverdagen. I legen bruger børnene utrolig mange af deres ressourcer, de venter på tur, er empatiske og skal have lov til at være sig selv og øve sig i at mestre. Dagplejeren er bevidst om at understøtte det enkelte barn i fællesskabet og skabe inkluderende læringsmiljøer hvor alle børn kan deltage med deres forudsætninger. Dagplejeren veksler mellem at gå bagved, ved siden af og foran i legen alt efter børnegruppens behov. Leg er meget mere end "bare" leg

1.5 Læring i hverdagsrutinerne:

De daglige rutiner er skelettet i dagligdagen, da op mod halvdelen af dagen er rutiner. Der skal tages tøj af og på, der skal dækkes bord og ryddes op. Rutinerne gentages hver dag og børn har brug for gentagelser for at øve sig og lære at gøre tingene selv. Børnene vil så gerne deltage som medspillere i hverdagens gøremål og være nyttige i fællesskabet. I fællesskabet lærer de små af de store og de store hjælper de små. Dagplejerne opmuntrer og støtter børnene i at kunne selv og ved at gentage og vise børnene hvordan man gør. Børnene opnår et godt selvværd når de kan mere og mere på egen hånd og børnenes deltagelse i daglige rutiner er tryghedsskabende og giver børn mulighed for at øve sig og være en del af et fællesskab.

1.6 Læring i aktiviteterne:

I løbet af dagen deltager alle børn i aktiviteter både inde og ude. Det gode samspil understøttes ved at de mindste børn deltager i aktiviteten på deres egne præmisser og at dagplejeren er bevidst om at følge barnets initiativ og planlægge aktiviteter som understøtter læreplanstemaerne hele dagen igennem.

1.7 Samspil og relationer

Samspil og relationer mellem dagplejer og børnene har stor betydning for, at børnene trives, lærer, udvikler sig og dannes. Samspil og relationer dækker over alle de situationer, hvor børn og dagplejer kommunikerer eller er sammen om noget. Kvaliteten af samspillet og relationerne påvirker hele det pædagogiske læringsmiljø. Gode relationer handler om, at børnene har en tryk tilknytning til deres dagplejer, så de har en sikker base, hvorfra de kan udforske verden. Det handler om, at dagplejeren er opmærksom og lydhørt i samspil med børnene, og at børnene får mulighed for nærvær og fordybelse med dem og i børnefællesskabet.

Vi kan ikke lave om på andre, men vi kan lave om på vores egen måde at agere over for andre og derved ændre på situationen i samspillet. Relationen er altid den voksnes ansvar.

1.8 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Børn leger, lærer og dannes i børnefællesskaber, og deres relationer til hinanden er afgørende. Dagplejen skaber rammerne for, at alle børn med deres forskellige forudsætninger deltager og oplever sig som en del af børnefællesskaberne. Særligt for børn i udsatte positioner handler det om, at de bliver mødt med positive forventninger og oplever mestring, samt at sikre, at de er en betydningsfuld del af fællesskabet. Kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø gør en forskel for børn i almindelighed og særligt for børn i udsatte positioner.

2. Evalueringskultur:

I dagplejen forholder vi os løbende til hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi øver os i at indsamlet dokumentation fra hverdagen, der danner grundlag for analyse og refleksion over sammenhængen mellem læringsmiljø og børnenes læring og trivsel og udvikling. Vi ønsker at undersøge om vi faktisk gør det, vi tror vi gør og om der er behov for justeringer af det pædagogiske læringsmiljø, så det bedst muligt understøtter børnenes nærmeste udviklingszone.

Det er ikke hensigten at det enkelt barn skal evalueres, mere hvorvidt det pædagogiske læringsmiljø fører til den trivsel der ønskes for børnene.

Den indsamlede dokumentation kan tage mange former:

Billeder på Aula, plancher i legestuen, plakater til forælder samarbejde, forældresamtaler eller en garderobesnak, skriftligt, video, børnenes egne tegninger og meget mere

2.1 Evaluering og systematik

Evaluering af det pædagogiske læringsmiljø og børns læring foregår som en naturlig del af hverdagen i dagplejen, samt systematisk i samarbejde med pædagogen og dagplejekolleger på pædagogiske tilsyn og på sparringsmøder.

Hver uge mødes holdene i legestuerne. Hver 2. uge afholdes sparringsmøder på teams online eller fysisk i legestuerne. På sparringsmøderne øver vi os i at reflektere og undersøge ud fra aftalt formål og indsamlet dokumentation og vi undersøger sammenhængen mellem faglig intention, mål og indsats. Formålet er at fastholde fokus på kerneopgaven og få ny viden til brug for justering af den pædagogiske praksis, samt skabe sammenhæng mellem det pædagogiske grundsyn og de 6 læreplanstemaer.

Til at understøtte denne proces har vi udarbejdet en evalueringsbog som alle dagplejere på sigt, skal bruge til at evaluere på egen hånd i hverdagspraksis. Vores mål er at evalueringskulturen i dagplejen skal blive en naturlig del af dagplejerens arbejde, og skal understøtte udvikling af en faglig selvkritisk og reflekteret måde at evaluere praksis

På sigt beskriver den enkelte dagplejer sit læringsmiljø ud fra dagplejens overordnet pædagogiske læreplan. Folderen udleveres til forældre og skal understøtte synlighed og sammenhæng i dagplejen.

2.2 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

I dagplejen inddrager vi forældrene, som aktive medspillere og forældrene er en del af kernen i det pædagogiske arbejde med at sikre børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det daglige samarbejde baserer sig på tillid, på den enkelte families behov og på at få talt om de gensidige forventninger til hinanden

Forældrene inddrages som en naturlig del af evalueringsarbejdet i hverdagen, på bestyrelsesmøder og forældremøder.

I dagligdagen har vi fokus på forældresamarbejdet gennem dialog. Styrken ved dagplejen er, at det er samme voksen, som tager imod barnet om morgenen og afleverer til forældrene om eftermiddagen. Forældrene opfordres til at fortælle om barnets aften/nat/weekend og ligeledes fortæller dagplejer om barnets dag, - hvad har der været af oplevelser, hvordan har barnet leget, hvordan har barnet været i den sociale kontekst og hvordan har barnet spist og sovet. Denne tætte dialog er af væsentlig betydning for barnet. Både informationerne omkring barnets dag og også stemningen omkring samarbejdet er vigtig. At forældrene fx gennem deres kropssprog og deres stemmeføring viser barnet at "mor og far har tillid til dagplejer" kan være med til at gøre barnet trygt og dermed får barnet optimale muligheder for læring i fællesskaberne med de nye kammerater.

Dagplejerne gør også forældrene opmærksomme på, hvilke læreplanstemaer, der fx arbejdes med ud fra læreplansplakaterne og beskrivelser på Aula, samtalen om eftermiddagen og nogle gange bliver der produceret noget, som kan komme med hjem. I dagplejehjemmet og nogle gange i legestuen inviteres der til kaffe eller arrangementer i forbindelse med højtider eller forældremøder.

Samarbejdet med forældre omkring barnets læring sker gennem dialogen i hverdagen. Forældre og dagplejer taler sammen om barnets behov eller interesser og understøtter barnet i fællesskab. Det kan handle om læring i forhold til at blive mere og mere selvhjulpent, om spisning, om at sove eller om udvikling generelt. I løbet af barnets liv i dagplejen tilbydes forældrene som minimum 1 samtale med fokus på barnets udvikling og trivsel og samarbejdet mellem forældre og dagplejer.

3. Overgange og sammenhænge i barnets liv

I Dagplejen ved vi, at når et barn skal starte i dagpleje, så har det stor betydning at såvel barn som forældre oplever overgangen fra hjem til dagpleje så tryk som mulig, hvor der skabes en sammenhæng gennem samarbejdet med forældrene.

Når forældre har fået tilbudt en plads i dagplejen, kontakter forældrene dagplejen og planlægger et præsentationsbesøg.

Inden opstart og indkøring er det væsentligt, at forældrene får mulighed for at dele deres overvejelser og evt. bekymringer inden selve indkøringen. På præsentationsbesøget aftales der hvordan indkøringen skal tilrettelægges, så alle er enige og barnet oplever en trykthed i overgangen.

I overgangen er der en naturlig forlængelse af børnenes grundlæggende kompetencer, så de får lyst til fortsat at lære og opleve mestring.

Når barnet starter, er det altid i barnets tempo og nogle børn er længere tid om at danne tilknytning end andre og vi samarbejder med familien om at sikre de nødvendige betingelser for barnet. For mange går det som planlagt og barnet er klar til at være sammen med dagplejer og de andre børn, når forældrene skal i gang med arbejde igen, for andre kommer opstartsperioden til at være længere end det var forventet, fordi barnet har brug for mere tid.

Vi tilbyder forældresamtaler efter 6 mdr. her handler samtalen om, barnets udvikling og om der er noget som skal rettes til i forhold til samarbejdet.

Når barnet skal starte i børnehaven, er der fokus på at forældre og dagplejer sammen videregiver barnets ressourcer og interesser så børnehaven kan være klar til at tage imod barnet. Hvis der er behov for et tættere samarbejde med børnehaven i forbindelse med barnets overgang hertil, kan der etableres overleveringsmøder i børnehaven sammen med forældre, dagplejer og pædagog fra dagplejen.

I Hvidovre kommune arbejder vi med tidlig indsats og anvender Topi og sprograppen som pædagogiske redskaber til at understøtte barnets trivsel, læring og udvikling ud fra nærmeste udviklings zone. Alt dette sker i tæt samarbejde med forældrene og ud fra et mantra om, at forældrene kender deres barn bedst og derfor er samarbejdet vigtigt når vi sammen skal få øje på alle perspektiver og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø og en evt. ekstra indsats.

Som familie i Hvidovre dagpleje, er du sikret en plads i dagplejerens samarbejdsinstitution, når dit barn skal i børnehaven.

Mens dit barn går i dagpleje, tager dagplejegruppen på besøg i samarbejdsinstitutionen. Her vil dit barn lære institutionen at kende - for eksempel ved at møde institutionens personale og børn, se rummene indenfor legepladsen.

Samarbejdet understøtter, at dit barn får en god overgang til børnehaven, når den tid kommer.

Hvis du ikke ønsker at benytte dig af tilbuddet om en børnehaveplads i dagplejerens samarbejdsinstitution, har du ret til at skrive dit barn på venteliste til en børnehaveplads i de øvrige institutioner i kommunen efter gældende regler. Det gør du via den digitale pladsanvisning.

Har pladsanvisningen ikke hørt fra dig senest når dit barn er 2 år og 7 måneder regner vi med, at dit barn skal fortsætte i børnehave i dagplejerens samarbejdsinstitution.

3.1 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Børnemiljøet i dagplejehjemmet og i legestuerne vurderes i et børneperspektiv under hensyntagen til barnets alder og modenhed. Det vil sige, at barnets oplevelser af dets børnemiljø så vidt muligt skal inddrages. Dette skal ses som et udtryk for, at barnet har viden, meninger og holdninger, som voksne skal respektere og anerkende. Arbejdet med børnemiljøet tager udgangspunkt i de fysiske, psykiske og æstetiske forhold i dagplejehjemmet

Det fysiske miljø:

Dagplejehjemmet bliver ved dagplejerens ansættelse gennemgået systematisk i forhold til sikkerhed og indretning inde og ude. Ligeledes bliver der årligt fulgt op på sikkerheden i dagplejen. Via tilsynet følges der løbende op hos den enkelte dagplejer, hvorvidt de fysiske rammer inde og ude er udfordrende og giver rum til udvikling, læring og inspiration til aktivitet for barnet, samt er sundhedsmæssigt forsvarlige. Det handler blandt andet om ergonomi, pladsforhold, mulighed for bevægelse, hygiejne, rengøringsstandard, støj, lys og sikkerhedsmæssige forhold.

Det psykiske miljø:

Tilsynet følger løbende op på det barnets trivsel og dets relation til de andre børn og dagplejeren. Det er vigtigt, at barnet får omsorg, nærvær, anerkendelse og oplever en god tilknytning til dagplejeren. Dagplejeren skaber mulighed for, at barnet kan være aktiv deltager og på den måde føle sig inkluderet i fællesskabet. Hverdagen i dagplejen tilrettelægges så barnet oplever rytme og forudsigelighed i de daglige rutiner. Dette er fundament for barnets nysgerrighed og interesse for at udforske omverdenen.

Det æstetiske miljø:

Det æstetiske børnemiljø handler om, hvordan dagplejeren påvirker barnets sanser. Ved tilsynet vurderes det løbende, hvordan indretningen, atmosfæren og udsmykning af rum og lege steder indvirker på barnets fantasi, udvikling, oplevelser, handlinger og lysten til at udfolde sig. Det æstetiske miljø har betydning for, om barnet oplever dagplejen som et rart, inspirerende, motiverende, udfordrende og behageligt sted at være.

4. De 6 læreplanstemaer:

De seks læreplanstemaer er altid i samspil med det pædagogiske grundsyn og omhandler børnenes kropslige, kommunikative, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Vi arbejder hele tiden med at evaluere og udvikle vores sammenhæng mellem det pædagogiske grundsyn og de 6 læreplanstemaer og efterhånden som vi arbejder med elementerne i praksis, indsætter vi det i dagplejens refleksioner under de 6 temaer.

4.1 Alsidig personlig udvikling:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at børnene udvikler deres alsidige personlige udvikling ved at mødes af en lydhør og nærværende omverden. Det vil sige, at de voksne vil børnene noget og samtidig anerkender og involverer sig i børnenes verden. Alle børnene betragtes som ligeværdige individer og tages alvorligt. Det er den voksne, som skal forsøge at sætte sig ind i, hvordan børnene tænker, føler og reagerer.

Engagement:

- Med betydningsfulde voksne dannes stærke relationer, som udvikler børnenes engagement. Børnene skal have en oplevelse af, at de bliver respekteret, passet på og værdsat. Det er med til at fremme børnenes mulighed for fordybelse, selvspekt, selvtillid og selvværd.

Livsduelighed:

- Gennem leg og aktivitet skal vi give børnene forståelse for et grundlæggende demokratisk værdisæt, som understøtter dannelse og livsduelighed. Børnene skal lære og få erfaring med sig selv og andre på forskellige måder og med de følelser, der opstår i fællesskabet. Voksne skal understøtte og hjælpe i disse processer ved at få børnene til at føle sig betydningsfulde og anerkendte for, at børnene forstår, de er medskabere af egne livsbetingelser.

Gåpåmod:

- Børn med selvværd stoler på, de er gode nok og har værdi i sig selv. Børn med selvtillid er en styrke, der fremmes af præstation, og at børnene handler i givne situationer. Succes og ro fremmer selvtilliden. Børn med selvværd og selvtillid er resiliens (modstandsdygtig) overfor den modgang, de møder i livet. Læringsmiljøet skal understøtte børnene i at udtrykke deres følelser og håndtere konflikter uden at miste gåpåmodet. Børnene understøttes i at turde gå egne veje ved at vælge aktiviteter eller relationer til og fra samtidig med, at de er en del af et fællesskab.

Deltagelseskompetence:

- Børnene skal øve sig i at kunne iagttage og selv være deltagende. Ved at børnene forfølger, engagerer og fordyber sig, bliver de nysgerrige, og når vi giver dem anerkendelse for det, de kan - opfindsomhed, vedholdenhed, innovation (nytænkning), lærer børnene at undres.

De pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø den alsidige personlige udvikling?

I dagplejen ønsker vi at styrke børnene i at være og blive sig selv for at udvikle et sundt og positivt selvværd:

Det gør vi ved at støtte børnene i, at de vil og kan selv, fx spise selv, klatre op på ruchebanen, barnevognen, puslebordet - Vise børnene anerkendelse for det, de er og støtte deres udvikling i at blive bevidste om, hvem er jeg, hvordan ser jeg ud, min mor, far mm. - Være empatiske og rummelige, når børnene er ked af det, lytte og trøste. Snakke og læse om følelser, fx ked af det, glad, sur mm. – vi tilbyder alsidige legezoner og laver aktiviteter i mange forskellige rum, for at børnene oplever og bliver bevidste om, hvad de mestrer

Vi støtter børnene i at tage selvstændige initiativer:

Vi er opmærksomme på at skabe kontakt til barnet ved at udvise tålmodighed og vente opmærksomt på at se hvilke initiativer barnet tager. Det giver os en indsigt i barnets interesser og talenter og barnets initiativer giver os en solid forståelse af, hvilket tempo barnet har og hvad barnet er optaget af og kan mestre. Fx omkring barnets initiativ til forskellige lege og til at videreudvikle dette sammen med andre børn - give udfordringer og stille krav, der er afpasset børnenes udvikling - Veksle mellem at igangsætte bevægelseslege, aktiviteter og være voksne som indgår i børnenes lege. Vi styrker børnenes evner til at give udtryk for følelser og behov og til at kunne sige til og fra på en hensigtsmæssig måde. Vi har fokus på børnenes intention frem for handling og støtte, guider og hjælper børnene med at sætte ord på følelser og oplevelser. Vi er nærværende, undersøgende, lyttende.

Vi ønsker at lære børnene om demokrati:

Det gør vi ved at spørge og vise børnene, at de gerne må ytre sig - Ved at have læringsmiljøer, der skaber mulighed for at vælge og dele og lytte til hinandens initiativer det kan være at flertallet bestemmer en sang vi skal synge og at der er en læring i at kunne rumme dette.

Vi ønsker at støtte børn og forældre i at blive trygge ved dagplejen:

Det gør vi ved at være rummelige og imødekommende overfor forældrene. Så vidt muligt tage hensyn til forældrenes ønsker om barnets særlige behov - Skabe et godt samspil og tilknytning ved, at den voksne er nærværende og autentisk

Dagplejens refleksion:

- Indsamlet dokumentation og evaluering

4.2 Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte udvikling af handlemuligheder og deltagelsesformer. Social udvikling foregår i fællesskaber, hvor børnene øver sig i at have indflydelse og værdsætte forskelligheder.

De pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø den sociale udvikling?

I dagplejen møder vi alle børn med respekt af, at forskellighed er en ressource, og børnene mødes med glæde og anerkendelse. Børnene skal føle sig værdifulde og føle, at de hører til. Børnene skal have mulighed for at bidrage til fælles lege, aktiviteter og samvær, der støttes og understøttes med respekt for, at der kan handles anderledes end planlagt.

Vi understøtter empati:

Empati handler om at forstå egne og andres følelser, evne at se sig selv med andres øjne og at forstå, hvordan andre reagerer. Vi møder børnene med tillid, tryghed, nærvær og anerkendelse. Det vigtigste værktøj i tilknytning til at udvikle sociale kompetencer er sproget både det verbale og nonverbale. Sprog udvider børnenes mentale kompetencer samtidig med, at deres eget sociale ståsted skabes.

Legens betydning for social kompetence:

legen som redskab er medskaber til at fremme børnenes sociale læring og udvikling. Det er i legen, de øver, lærer, forhandler, giver, tager og løser konflikter. Det betyder, at børnene gennem legen skal afstemme med hinanden. Børn lærer af hinanden og gennem leg. Børn lærer hele dagen. Hver gang en erfaring er lært, har de lært noget i en helt naturlig proces, som ingen kan forhindre. Der er brug for voksne, der kan gå foran, ved siden af og bagved børnene for at understøtte alle børnenes deltagelse i legefællesskaber. Børnene har hver især brug for forskellige udfordringer. Leg er noget, børnene skal lære.

I dagplejen støtter vi børnene i at blive trygge ved andre børn og voksne.

Det gør vi ved at skabe tryghed og opbygge relationer - guide og lege med børnene i forhold til samspil med hinanden (trøste, ae, dele mm). Vi styrker børnenes empatiske evner, så de kan forstå og handle hensigtsmæssigt i forhold til sig selv og andre ved at være bevidste rollemodeller, der guider børnene, viser respekt og anerkendelse. Vi sætter ord på følelser og handlinger samt opmuntrer til at vise omsorg for andre, vi støtter op omkring børnenes lege og interaktion (sammenspil) med andre børn og er parat til at give en hjælpende hånd -

Inddrage børnene i sange- fælleslege med fokus på at give og tage, dele, holde i hånd mm. Vi styrker børnenes sociale identitet igennem fællesskabet, - vi laver fælles aktiviteter, der giver oplevelser af at være medskabere af noget fælles, fx undre sig, være nysgerrige over, hvad der findes på ture og ved at tegne, lave puslespil og vendespil.

Vi inddrager børnene i borddækning, - børnene dækker bord til hinanden og de store børn hjælper de små. Børnene hjælper med at sige velkommen til hinanden om morgenen og farvel om eftermiddagen. Måske er der en vinkemakker der kan hjælpe en ven hvis det er svært at sige farvel. Vi inviterer forældre til sammenkomst hvor børn oplever forældre danne relationer og være rollemodeller for deres børn.

Dagplejens refleksion:

- **Indsamlet dokumentation og evaluering**

4.3 Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med barnets dagplejer. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at dagplejeren er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Sproget bygger på sansemotoriske færdigheder som balance, hørelse, syn samt på det sociale, emotionelle og motoriske. Børnene lærer gennem sanserne, se, høre, føle, smage og lugte.

De pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø kommunikation og sprog?

Interaktion:

Som omsorgspersoner er vi indlevende, nysgerrige, nærværende og skaber fælles opmærksomhed. Når vi læser bøger, er vi optaget af hvad barnet kikker på i bogen og understøtter det ved at benævne dette. Vi taler ansigt til ansigt, taler langsomt, holder øjenkontakt og kopierer barnets ord eller lyde og giver ord eller lyde tilbage til barnet.

Sproglige rollemodeller:

I dagplejen er vi sproglige rollemodeller og taler med børnene om alle hverdagens ting, - vi sætter ord på alt det vi gør i hverdagen. Vi bruger et rigt og nuanceret sprog også til det lille barn. Når vi samtaler, er det vigtigt at være bevidste om tempo, hvad vi siger, hvordan vi siger det, og hvornår vi siger det. Når børnene eksperimenterer kommunikativt og sprogligt, får de erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber.

Fællesskaber:

At lære sprog er at udvikle børnenes identitet og skabe tilhørsforhold til fællesskabet, til at forstå sig selv og omverdenen, til at danne sociale relationer. Sproglige udfordringer kan give selvværds- og selvtillidsproblemer samt, gøre det svært for børnene at indgå i lege og samvær.

I dagplejen støttes børnene til at gå i dialog og bruge sproget som kommunikationsmiddel. Vi lytter til og støtter børnene i deres fortælling - Sætter ord på hverdagens handlinger - støtter børnenes sprog gennem billeder til samtale, kommunikation og dialog om de oplevelser, børnene har haft

Vi er tydelige omsorgspersoner og der er sammenhæng imellem det, vi siger, og det, vi gør – vi er opmærksomme på de signaler og det kropssprog, børnene bruger og udsender, og reagerer med opmærksomhed på dette.

Dagplejens læringsmiljø skaber et bredt udvalg af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter, der understøtter sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i meningsfulde sammenhænge. Vi anvender understøttende sprogstrategier fra dialogisk læsning og sprogtrappen, læser bøger, viser hvad ord betyder, giver barnet ord for hvad det føler, inviterer til samtale om billeder/handling i billeder, peger på billederne, bruger skriftsprog, skriver ord, synger sange gerne med fagter, leger sanglege, har mange gentagelser, fremhæver rytme som understøtter tekst, spiller vendespil, spiller billedlotteri og farvespil, udvikler begreber, taler om farver og størrelser. Leger med rim og remser, eksperimenterer med sprogets lyde og rytme. Leger sammen med børnene i legemiljøer, som understøtter sprogetemaer som fx børnefødselsdag eller købmandsforretning.

Dagplejens refleksion:

- **Indsamlet dokumentation og evaluering:**

4.3 Krop, sanser og bevægelse

Krop, sanser og bevægelse Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor dagplejeren motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

De pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø krop, sanser og bevægelse?

Et sanseligt læringsmiljø udvikler børnenes kropslige og sanselige indtryk og udtryk, der styrker deres evne til at aflæse og forstå andres kropssprog.

I dagplejen støtter vi børnene aktivt i at kunne udforske og tilegne sig verden gennem alle sanserne, berørings-, høre-, syns-, lugte- og smagssansen:

Vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljøer ude som inde, så børnene udfordres og får optimale muligheder for at røre forskelligt materiale som bolledej, modellervoks, blødt, hårdt, varmt, koldt, rundt, kantet, slå, æ mm. - Lytte til forskellig musik, larm, stilhed, fugle, biler, selv spille, råbe, hviske, synge mm. - Se farver, lys, mørke, former, lave ansigter, efterligne, kigge/læse bøger mm. og lugte til forskellige ting og materialer.

I dagplejen stimulerer vi børnenes koordination af bevægelser:

muskel-ledsansen, vestibulærsansen og den kinæstetiske sans, - vi tilrettelægger vores læringsmiljøer så børnene udfordres og afprøver at hoppe, trille, slå kolbøtter, kravle, komme op og ned, kunne sidde, gå lange ture, cykle, løbe mm. - At holde på farver, at tegne, klippe med en saks, spise med ske/gaffel, smøre mad selv, hælde fra kande, tage mad selv. At bevæge sig på forskellige terræn og underlag, snurre om egen akse, balancere, få oplevelser i forskellige rum i forhold til retning, dybde og egne bevægelser i et rum. Vi understøtter selvhjulpenhed og guider børnene, i dagens rutiner, til at opleve mestring og succes.

I dagplejen ønsker vi at styrke børnenes glæde ved sin egen krop og opleve glæde ved at bevæge sig:

I dagplejen tilbyder vi mange forskellige legemiljøer, såsom danse, tromme, sanglege, rytmik mm. og vi støtter op om børnenes egne bevægelsesmønstre.

Vi ønsker at styrke børnenes kendskab til og viden om kroppens funktioner ved at lege og tilbyde aktiviteter, der motiverer, udfordrer og udvikler børnene til at bevæge sig ude og inde. Vi har legetøj i børnehøjde, følebræt, sansegynge, boldreder og forskellige redskaber. Vi giver børnene udfordringer og oplevelser som, op ad bakken, ned ad bakken, hoppe, kravle igennem ind og ud.

Vi ønsker at styrke børnenes kendskab til og viden om kroppens muligheder. Vi synger sange, leger lege hvor vi benævner kropsdelene, viser og fortæller, hvad kroppen kan.

Vi anvender "ren og hop" som pædagogisk redskab til at lege bevægelse og kropsbevidsthed ind som læring og udvikling.

4.4 Naturen, udeliv og science

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid til egne ideer og evner.

De pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø natur, udeliv og science?

I dagplejen ønsker vi at støtte børnene i at blive trygge og opleve glæde ved at være i naturen.

I dagplejen viser vi glæde ved at være i og bruge naturen. Vi opsøger viden om natur og udeliv, og anvender de korrekte ord når vi videregiver egen viden

I dagplejen ønsker vi at styrke børnenes kendskab til, hvad der findes i naturen. Vi sætter ord på det, vi oplever sammen med børnene og vi går på opdagelse i naturen efter dyr og planter, sammen med børnene. Fx kan vi anvende materiale fra naturstyrelsen "Krible krable" i naturen med dagplejebørn.

I dagplejen ønsker vi at støtte børnene i at bruge alle sanser (se, høre, lugte, smage, føle) til at opleve naturen med. Lugte, se og føle på planter og dyr - Smage på det, der kan spises fx bær, blomster - Lytte til de lyde, der er i naturen

I dagplejen ønsker vi at give børnene en indsigt i science og naturens kredsløb:

I dagplejen følger vi årstidernes gang og understøtter spontan glæde ved naturen og børnenes lyst til at udforske naturfænomener og lege med tal, former og mængdeopfattelser anerkendes og mødes relevant.

Vi tilbyder leg hvor børnene får erfaringer med at eksperimenterer, genkende, undres og udtrykke sig om årsag, virkning og andre forklaringer på sammenhæng.

Vi ønsker at børnene oplever glæde ved og forbundenhed med naturen samt kendskab til naturvidenskabeligt og matematisk funderede begreber og forklaringsmodeller.

Vi vil i legestuerne have opmærksomhed på at sortere skrald og skabe en begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling samt nye muligheder for genbrug af materialer.

- Indsamlet dokumentation og evaluering

4.5 Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabene praksis.

De pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø kultur, æstetik og fællesskab?

I dagplejen styrker vi børnenes kendskab til forskellige kulturer og traditioner:

Vi fejre de forskellige traditioner som jul, påske, fastelavn, fødselsdag. Nogle slår katten af tøndens til fastelavn, andre får besøg af påskeharen til påske, andre klipper julepynt og laver julehygge, nogle går i kirke ved juletid og andre danser om juletræet på rådhuset. Vi inspirerer hinanden og bruger lokalmiljøet til at understøtte fællesskabet og kulturen igennem traditioner.

Dagplejen støtter børnene i at få erfaringer med forskellige udtryksformer og til at afprøve sig selv i forhold til disse. Vi tilrettelægger læringsmiljøer ude som inde, så børnene får mulighed for at udtrykke sig skabende,

nysgerrigt, fantasifuldt og kreativt. I miljøerne er der mulighed for at danse, klæde sig ud, høre musik, læse mm. - Arbejde med farver og former i fællesskabet i legestuerne eller hos den enkelte dagplejer.

I dagplejen ønsker vi at støtte børnenes erfaring med og viden om forskellige kreative materialer:

Der er mulighed for at klippe, male, tegne, klistre, bage, lege med modellervoks mm. Når vi ikke er begrænset af Covid-19, er der mulighed for, at børnene kan være tilskuere til fx teater, musik, historiefortælling og kunst på biblioteket og andre kulturelle steder i vores by.

I dagplejen har vi mulighed for at låne cykler og udvide vores oplevelses arena i fællesskab med andre.

- Indsamlet dokumentation og evaluering